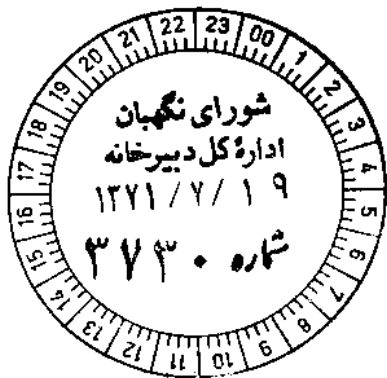




ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای ناطق نوری

لایحه «مقررات صادرات و واردات» که بنا به
پیشنهاد وزارت بازرگانی در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۶/۲۲
هیأت وزیران به تصویب رسیده است، جهت انجام
تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می گردد.

اکبر هاشمی رفسنجانی

رئیس جمهور
۱۳۷۱/۷/۱۹

۲۴۴۰۵

۱۳۷۱ / ۷ / ۱۸

رونوشت :

دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر
هیأت دولت، شورای نگهبان، معاونت حقوقی
و امور مجلس رئیس جمهور، وزارت بازرگانی.



بسمه تعالی

مقدمه توجیهی

نظر به اینکه فعالیت دولت در زمینه تجارت خارجی در قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران از حیث اهداف، سیاستها، خطمشی‌ها و چهارچوبهای اجرایی و تشکیلاتی تعیین گردیده است و مقررات مربوط به صادرات و واردات کشور باید واجد قابلیت‌های اجرایی متناسب با توان و مقدرات دولت و کشور در شرایط متغیر مبادلات بین‌المللی در چهارچوبهای تعیین شده باشد، لایحه «مقررات صادرات و واردات» که با عنایت به تعهدات وسیع بخش دولتی در قبال تحقق اهداف برنامه اول و فراهم نمودن شرایط زیر تنظیم شده است، جهت طی تشریفات قانونی تقدیم می‌گردد:

- ساده و انعطاف پذیر نمودن ضوابط و رویه های اجرایی و کاهش مراحل انجام کار.
- بهره گیری از سرمایه های ملی در زمینه تولید و صادرات .
- واگذاری اختیارات بیشتر به مسوولان اجرایی به منظور سرعت عمل در تصمیم گیری و اجرا.

«لایحه مقررات صادرات و واردات»

- ماده ۱ - چگونگی ورود و خروج کالا و انجام خدمات مربوط به ورود و خروج آنها در مورد کلیه وارد کنندگان و صادر کنندگان، اعم از آنهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، در این قانون تعیین و کلیه قوانین مغایر لغو می‌شود.
- ماده ۲ - کالاهای صادراتی و وارداتی به چهار گروه زیر تقسیم می‌شوند:
- ۱- کالای ممنوع: کالایی است که صادرات یا واردات آن به موجب قانون یا شرع مقدس اسلام منع شده است.
 - ۲- کالای غیر مجاز: کالایی است که صادرات یا واردات آن توسط هیات دولت منع می‌شود.
 - ۳- کالای مشروط: کالایی است که صادرات یا واردات آن با کسب مجوز یا مجوزهای مقرر، قابل انجام است.
 - ۴- کالای مجاز: کالایی است که صادرات یا واردات آن با رعایت ضوابط و شرایط مقرر نیاز به کسب مجوز ندارد.

- ۲ -

ماده ۳ - دولت می تواند واردات یا صادرات کالا را در حجم تجاری منوط به داشتن کارت بازرگانی نماید. ضوابط صدور و تمدید سالانه کارت بازرگانی و مبالغ مربوط طبق آیین نامه ای که با پیشنهاد وزارت بازرگانی به تصویب هیات وزیران می رسد، تعیین می شود.

تبصره ۱ - تشخیص تجاری بودن حجم کالا با وزارت بازرگانی است.
تبصره ۲ - عضویت در اتاق بازرگانی و صنایع و معادن برای متقاضیان و دارندگان کارت بازرگانی، الزامی نیست.

ماده ۴ - شرایط و فهرست کالاهای مشروط به طور عام یا موردی، به پیشنهاد وزارت بازرگانی و تصویب هیات وزیران حداکثر تا پانزده اسفند هر سال، برای سال بعد اعلام می شود.

ماده ۵ - حمل کالاهای صادراتی و وارداتی کشور با وسایط نقلیه ایرانی یا غیر ایرانی، به استثنای موسسه های حمل کشورهای ممنوع معامله، مجاز است. دولت می تواند برای حمایت از موسسه های حمل و نقل داخلی عوارض و یژهای را تعیین و از کالاهای وارداتی یا صادراتی که توسط موسسه های خارجی حمل می شود، دریافت نماید.

تبصره ۱ - به دولت اختیار داده می شود به منظور کاهش تمرکز بیش از حد کالاهای صادراتی یا وارداتی در برخی از مبادی ورودی یا خروجی کشور، عوارض خاصی برای ورود یا صدور کالا از آن مبادی وضع و وصول نماید.

تبصره ۲ - گمرک موظف است اماکن خاصی را برای نگهداری امانی کالاهای مورد نیاز برای تعمیر و تجهیز ناوگانهای تجارتی دریایی و هوایی کشور اختصاص دهد. ترانزیت کالاهای موضوع این تبصره از یک مبدا به مبادی دیگر، با رعایت مقررات مربوط به ترانزیت مجاز می باشد. این گونه کالاهای وارداتی از شمول پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و هر گونه عوارض معاف می باشد. آن قسمت از نیازهای ناوگانهای یاد شده که از داخل کشور قابل تامین باشد، از تعهد یا پیمان ارزی و اخذ مجوزهای صادرات معاف می باشد.

ماده ۶ - به دولت اختیار داده می شود، آیین نامه مبادلات مرزی را با مشخص نمودن نکات زیر تدوین نماید:

۱ - نقاط یا اعماقی از حاشیه های مرزی که ساکنین آنها مجاز به مبادلات مرزی هستند.

جمهوری اسلامی ایران
نخستین مجامع

- ۳ -

۲- نوع و مقدار کالاهای قابل ورود و صدور توسط خانوارهای مرزنشین یا شرکتهای تعاونی آنها، ملوانان و کارکنان شناورهایی که بین سواحل جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها در تردد هستند؛ همچنین پبله و ران مرزنشین .

۳- میزان معافیت گمرکی خانوارهای مرزنشین یا شرکتهای تعاونی آنها و ملوانان و کارکنان شناورها .

۴- شرایطی که اشخاص و گروههای یادشده باید داشته باشند .

۵- چگونگی ورود و خروج کالا و انجام تعهدات .

تبصره ۱- کالاهای وارداتی خانوارهای مرزنشین یا شرکتهای تعاونی آنها، همچنین ملوانان و کارکنان شناورها باید از نوعی باشد که معمولاً مورد مصرف خود آنهاست .

تبصره ۲- کارگران و شاغلان ایرانی مقیم خارج از کشور که دارای کارنامه شغلی صادرشده از سوی وزارت کار و امور اجتماعی می باشند، می توانند ماشین آلات صنعتی، ابزار و مواد اولیه مورد نیاز کشور را با رعایت سقف مقرر و معافیت درصدی از سود بازرگانی تعلق یافته که توسط وزارتخانه های بازرگانی و کار و امور اجتماعی و وزارتخانه صنعتی ذی ربط تعیین و به تصویب هیات وزیران می رسد بدار نمایند .

ماده ۷- به دولت اختیار داده می شود، در هر یک از مناطق مرزی یا داخلی کشور که ایجاد مناطق آزاد تجاری، تجاری - صنعتی یا بازارچه های مرزی را مفید تشخیص دهد، با رعایت اولویت نسبت به ایجاد آنها اقدام نماید .

ماده ۸- واردات قبل از صادرات مواد و کالاهای مورد مصرف در ساخت کالاهای صادراتی به صورت ورود موقت با تشخیص و موافقت کمیسیون موضوع ماده (۱۱) با ارائه تعهدات لازم به گمرک از پرداخت کلیه وجوه متعلق به واردات، جز آنچه که جنبه هزینه یا کارمزد دارد، معاف است . چنانچه کالای ساخته شده از مواد و کالاهای وارداتی موضوع این ماده ظرف مهلتی که در موافقت نامه کمیسیون تعیین می گردد صادر نشود، گمرک موظف است وارد کننده را جهت استیفای حقوق دولت تحت تعقیب قرار دهد . کالای موضوع این ماده، اعم از مشروط یا غیرمجاز از کسب مجوزهای مقرر در جدول ضمیمه مقررات صادرات و واردات و بررسی و تایید قیمت معاف می باشد .

جمهوری اسلامی ایران
نخستین مجله

- ۴ -

تبصره ۱ - وارد کننده الزامی ندارد رأساً اقدام به صادرات محصول نماید؛ بلکه صدور آن توسط دیگری و ارائه پروانه گمرکی آن به گمرک برای رفع تعهد کافی است.

تبصره ۲ - در مورد مواد و کالاهای وارداتی مورد مصرف در ساخت کالاهای صادراتی که به صورت قطعی از گمرک ترخیص شده باشد، وجوه پرداخت شده بابت واردات قطعی پس از صدور محصول، به ماخذ زمان صدور قابل استرداد می باشد.

تبصره ۳ - گمرک و دیگر سازمانهای ذی ربط در امر واردات موظف هستند مبالغی به جز هزینه ها و کارمزد را که از کالاهای وارداتی قطعی دریافت نموده اند، در صورت مرجوع نمودن یا صادرات عین آنها به ماخذ تاریخ ورود به صادر کننده مسترد نمایند؛ مشروط بر آنکه کالا در داخل کشور استهلاك نداشته باشد.

ماده ۹ - دولت می تواند صادرات اقلام عمده صادرات غیر نفتی کشور را به صورت تجاری موکول به سپردن پیمان ارزی نماید. در این صورت باید فهرست این اقلام توسط دولت اعلام شود.

قیمت صادراتی اقلام موضوع فهرست یاد شده توسط کمیسیونی که در آیین نامه اجرایی این قانون مشخص می شود، تعیین و اعلام می گردد که پیمان ارزی کالاهای یاد شده بر اساس این قیمت اخذ می شود.

ماده ۱۰ - استرداد مابه التفاوت سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان، کلیه وجوه دریافتی گمرک، به استثنای آنچه که جنبه هزینه و کارمزد دارد، در رابطه با مواد اولیه، اجزا و قطعات خارجی مورد مصرف در ساخت کالاهای صادراتی به تشخیص و تصویب کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزارت بازرگانی، وزارتخانه تولیدی ذی ربط و گمرک ایران انجام می گیرد.

تبصره ۱ - پروانه صادرات کالاهای موضوع این ماده که توسط کمیسیون تایید می شود، برای رفع تعهد مواد اولیه، اجزا و قطعات ورود موقت، قابل قبول می باشد.

تبصره ۲ - در صورتی که کالاهای مورد مصرف در ساخت کالاهای صادراتی، تولید داخلی بوده، ولی مواد اولیه آن از خارج وارد شده باشد، وجوه پرداختی برای آن مواد قابل استرداد می باشد.

تبصره ۳ - استرداد باید از محل درآمد جاری سازمان دریافت کننده به ماخذ زمان صدور کالا صورت پذیرد چگونگی آن توسط سازمان برنامه و بودجه با هماهنگی دستگاههای ذی ربط در لایحه بودجه هر سال پیش بینی می شود.

- ۵ -

تبصره ۴ - چنانچه کالای تولید داخلی به سازمانها و اشخاصی که در رابطه با واردات کالای مشابه خارجی معافیت دارند فروخته شود، بوجه پرداختی برای واردات مواد اولیه، اجزا و قطعات آن طبق مقررات این ماده قابل قبول می باشد.

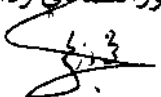
ماده ۱۱ - چگونگی بررسی قیمت کالاهای وارداتی در آیین نامه اجرایی که به تصویب هیات وزیران می رسد، مشخص می شود.

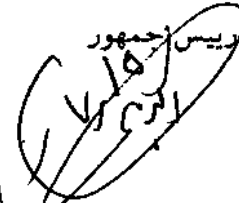
ماده ۱۲ - وزارتخانه های بازرگانی و امور اقتصادی و دارایی موظفند ضمن عنایت به ضرورت حمایت از تولیدات داخلی، به منظور ساده کردن محاسبات مربوط به وجوه دریافتی از کالاهای وارداتی از قبیل حقوق گمرکی، سود بازرگانی، عوارض گمرکی، مابه التفاوت سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان، حق ثبت سفارش بانک، حق انحصار، عوارض شهرداری، عوارض شهرداری محل (تعاون)، عوارض هلال احمر، عوارض آسفالت، عوارض هوایی، عوارض بندری، عوارض بهداشتی و غیره - به استثنای مبالغی که به عنوان هزینه یا کارمزد دریافت می شود - در مورد هر کدام از ردیفهای تعرفه گمرکی، در مجموع، تحت دو عنوان «سود بازرگانی» و «عوارض» محاسبه و به گمرک جمهوری اسلامی ایران ابلاغ نماید.

ماده ۱۳ - دولت موظف است ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، نسبت به تهیه، تصویب و ابلاغ آیین نامه اجرایی آن اقدام نماید.

ماده ۱۴ - وزارت بازرگانی مسوول حسن اجرای این قانون و آیین نامه اجرایی آن می باشد.


وزیر بازرگانی

وزیر امور اقتصادی و دارایی


رئیس جمهور

۷۱